

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. kovo 15 d.

Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Andžej Maciejewski, Antano Simišio (kolegijos pirmininkas) ir Algirdo Taminsko, susipažinusi su 2023 m. vasario 23 d. paduotu **atsakovų E. S. ir J. S.** kasaciniu skundu dėl Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. lapkričio 24 d. nutarties peržiūrėjimo,

nustatė:

Atsakovai padavė kasacinį skundą dėl Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. lapkričio 24 d. nutarties peržiūrėjimo. Minėta Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos nutartimi paliktas nepakeistas Vilniaus regiono apylinkės teismo 2022 m. birželio 16 d. sprendimas tenkinti ieškinį dėl servituto panaikinimo ir atmesti priešieškinį dėl įpareigojimo leisti netrukdomai naudotis servitutu ir pašalinti servitute esančius statinius. Kasacinis skundas paduodamas [CPK 346 straipsnio 2 dalies 1, 2 punktuose](#) įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš [CPK 346 straipsnio 2](#) dalyje nustatytų kasacijos pagrindų ([CPK 346 straipsnio 1](#) dalis). [CPK 346 straipsnio 2](#) dalyje nustatyta, kad pagrindai peržiūrėti bylą kasacine tvarka yra: 1) materialinės ar procesinės teisės normų pažeidimas, turintis esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, jeigu šis pažeidimas galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui; 2) jeigu teismas skundžiamame sprendime (nutartyje) nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos; 3) jeigu Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktika ginčijamų teisės klausimų yra nevienoda.

Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyto kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais ([CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas](#)). Be to, [CPK 346 straipsnio 2](#) dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliama teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Taigi kasacinis skundas gali būti priimtas tuo atveju, kai jame nurodytas bent vienas kasacijos pagrindas, numatytas [CPK 346](#) straipsnyje, bei nurodyti išsamūs teisiniai argumentai, patvirtinantys nurodyto kasacijos pagrindo buvimą ([CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas](#)).

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK 346](#) straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina pateikti teisinius argumentus dėl pažeistos (pažeistų) materialiosios ar proceso teisės normų (normų), ir tai, kad šis (šie) teisės pažeidimas (pažeidimai) turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Ypatingas dėmesys kasaciniame skunde turi būti teikiamas argumentams, kad šis teisės pažeidimas (pažeidimai) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK 346](#) straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią kasacinio teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuoti pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios kasacinio teismo suformuotos praktikos.

Atsakovų kasaciniame skunde teigiama, kad teismai pažeidė [CPK 176-185](#) straipsnių normas, taip pat [CPK 314 straipsnio](#) normą dėl įrodymų priėmimo apeliacinės instancijos teisme, nes netinkamai nustatė faktines aplinkybes ir jas vertino, dėl to netinkamai kvalifikavo tarp šalių susiklosčiusius santykius. Pirmosios instancijos teismas nesvarstė ekspertizės skyrimo klausimo iškilusioms abejonėms pašalinti, apribojo atsakovų galimybę ginti savo poziciją ir teikti įrodymus, patvirtinančius servituto poreikį. Apeliacinės instancijos teismas taip pat nepagrįstai atsisakė priimti atsakovų teikiamus kartu su apeliaciniu skundu įrodymus, taip pažeisdamas [CPK 314](#) straipsnį, nors atsakovai ir rėmėsi argumentu, kad pirmosios instancijos teismas nepagrįstai atsisakė šiuo dokumentus priimti.

Kasaciniame skunde nurodoma ir tai, kad teismai netinkamai taikė [CK 4.112, 4.123](#) straipsnius, netinkamai kvalifikavo administraciniu aktu nustatytą servitutą, netinkamai aiškino jo turinį, kuris iš tiesų leidžia pripažinti, jog juo nustatytas ne statinių, o žemės servitutas (statinių servitutas negalėjo būti nustatytas, nes tokie statiniai sklype nebuvo suplanuoti ir realiai neegzistavo). Teismai netinkamai aiškino, kam suteikiamos naudojimosi ieškovų žemės sklypu teisės. Šiuo atveju administraciniu aktu nustatytas servitutas suteikia atsakovams teisę naudotis ieškovų žemės sklypu, nepriklausomai nuo kitų šio servituto turėtojų valios ir apsisprendimo. Spręsdami dėl servituto būtinybės išnykimo, teismai netinkamai taikė [CK 4.135](#) straipsnį. Atsakovai byloje įrodinėjo servituto poreikio egzistavimą, teikė tai patvirtinančius įrodymus, tačiau teismas jų neprijungė prie bylos, todėl nepagrįstai buvo pripažinta, kad išnyko servituto poreikis. Iš esmės pasikeitė tik dalies žemės sklypų savininkų, nusprendusių įsirengti individualius nuotekų valymo įrenginius savo sklypuose, valia, tačiau valios pasikeitimas nėra pagrindas [CK 4.135 straipsniui](#) taikyti. Teismai

netinkamai vadovavosi teismų praktika dėl esminių aplinkybių pasikeitimo, įrodinėjimo naštos paskirstymo.

Kasaciniame skunde keliamas ir [CK 4.136 straipsnio](#) taikymo klausimas ir nurodoma, kad servituto senaties termino pradžia turi būti skaičiuojama ne nuo jo nustatymo ar įregistravimo. [CK 4.136 straipsnis](#) taikytinas kartu su [CK 4.112 straipsnio](#) 3 dalimi. Atkreipiamas dėmesys į tai, kad atsakovams ir trečiajam asmeniui priklausančiame sklype iki šiol nėra pradėti statyti gyvenamieji namai, todėl senaties termino eiga šių sklypų savininkams net negali būti laikoma prasidėjusi.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamų teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliami tokių teisės klausimų, kurie atitiktų [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, kad teismai netinkamai aiškino ir taikė skunde nurodytas materialiosios ir proceso teisės normas, nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos, ir kad tai galėjo turėti įtakos neteisėtiems teismų procesiniams sprendimams priimti. Be to, kasaciniame skunde neformuluojama teisės problema, kuri turėtų esminę reikšmę teisės aiškinimo ir taikymo vienodinimui, teismo precedento suformavimui.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu [CPK 346 straipsnio](#), 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti ([CPK 350 straipsnio](#) 2 dalies 3, 4 punktai).

Atsisakius priimti kasacinį skundą, atsakovui grąžintinas už kasacinį skundą sumokėtas žyminis mokestis ([CPK 350 straipsnio](#) 4 dalis).

Atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

n u t a r i a :

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiems asmenims.

Grąžinti atsakovui E. S. (a. k. (duomenys neskelbtini) 107 (vieną šimtą septynis) Eur žyminio mokesčio, sumokėto 2023 m. vasario 8 d. AB Swedbank mokėjimo nurodymu Nr. 81.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai

Andžej Maciejewski

Antanas Simniškis

Algirdas Taminskas